

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.166/2022/9.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. december 1. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés bűntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. április 5. napján kihirdetett 43.B.603/2020/25. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 2 (két) évre enyhíti, a közügyektől eltiltás kiszabását mellőzi. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 (három) év próbaidőre felfüggeszti.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezést a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére rendeli alkalmazni.

A Budapesti Rendőr-főkapitányságon tárolt, a 2020. október 28. napján kelt 01210/1208-139/2018.bü. számú bűnjeljegyzéken 1. sorszám alatt feltüntetett, T-455/2018. tételszám alatt kezelt elkobozni rendelt kés lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A vádlott lakcíme: Cím7 szám, a tartózkodási hely feltüntetését mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék 2022. április 5. napján kihirdetett 43.B.603/2020/25. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntetében, és ezért 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, továbbá a tanú1 sértett által bejelentett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Rendelkezett a bűnjelekről és az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, a vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében fellebbezett.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.292/2022/4. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Átiratában rögzítette, hogy a másodfokú felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Tekintettel arra, hogy az elkövetéskor egyaránt alkoholos befolyásoltság alatt álló vádlott és sértett elmondásában ellentmondások voltak az eseménysor előadásával kapcsolatosan, a szembesítésen túl a rendelkezésre álló kamerafelvételek lejátszásával, a történetek szakértők jelenlétében való bemutatásával törekedett azok feloldására, az elkövetési mechanizmus pontos tisztázására. Az ítéletői tényállás megítélése szerint a személyi rész körében a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja pontjában foglalt okból részlegesen megalapozatlan, mivel a vádlottal kapcsolatos elmeorvos-szakértői véleményt nem tartalmazza, az ezzel kapcsolatos megállapításokat az indokolásból a tényállásba átemelendőnek tartotta. A történeti tényállás megalapozott, bár az elkövetés időpontjának külön bekezdésben – így kétszeresen történő – feltüntetését indokolatlannak látta. A törvényszék indokolási kötelezettségének is eleget tett, részletesen megindokolta, hogy tényállását milyen bizonyítékokra alapította, és megfelelően számot adott arról is, hogy miért nem állapítható meg a vádlotti cselekvőség kapcsán a jogos védelmi helyzet fennállta. A vádlott bűnösségére vont következtetés okszerű, cselekményének minősítése törvényes. A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket a törvényszék megfelelően tárta fel, azonban a súlyosító körülményeket kiegészítendőnek tartotta a különösen veszélyes eszköz használatával. Ugyanakkor a sértett provokatív magatartását és az időmúlást megfelelően értékelte az elsőfokú bíróság, amikor a középérték alatt határozta meg a vádlott büntetését, mely büntetés szükséges a büntetési célok eléréséhez. Erre figyelemmel – a tényállás és a bünteteskiszabási körülmények pontosítását követően – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[4] A védő fellebbezése írásbeli indokolásában a bejelentett fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja alapján részben megalapozatlan, mert az hiányos, miután nem tartalmazza azt a megállapítást, hogy a sértett nemcsak veszelkedett a vádlottal, hanem meg is próbált bejutni a vádlott lakrészébe. Ez a tény a vádlott vallomásán túl tanú2 tanúvallomása alapján is rögzíthető, akinek a sértett elmondta, hogy be akart menni a vádlott szobájába. A bűnösség szempontjából a sértett magatartása és szándéka véleménye szerint kulcsfontosságú. A cselekmény jogi minősítése kapcsán a Btk. 22. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozva kifejtette, hogy álláspontja szerint a vádlott szituációs jogos védelmi helyzetben volt. Nem vitatta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy a joggyakorlat általában városban a 23 óra utáni

időt tekinti éjjelnek, azonban hangsúlyozta, hogy az éjjelen az éjszakai nyugalomra használt időt kell érteni. Ezt figyelembe véve az adott körülmények között – a vádlott a szobájába indult lefeküdni és a sértettet is erre szólította fel, a lakóközösség pedig már aludt – az események éjjel történtek, így a vádlott szituációs jogos védelmi helyzetben cselekedett.

[5] Amennyiben a másodfokú bíróság nem osztaná ezt az érvelést, vélekedése szerint a Btk. 22. § (1) bekezdésében írt jogos védelmi helyzet aggálytalanul megállapítható, miután több adat merült fel arra nézve, hogy a vádbeli cselekmény estéjén a sértett folyamatosan kötözködő, fenyegető magatartást tanúsított a vádlott felé. Ezt támasztja alá tanú2 vallomása, amelyben elmondta, hogy a sértett nehéz eset, és aznap ő volt a hangosabb, kötekedőbb. A vádlott az eljárás során következetesen nyilatkozott arra nézve, hogy az este folyamán mindvégig tartott a sértett támadásától. A vádlottnak az volt a szándéka, hogy a zár külső részében lévő kulcsot megszerezve magára zárja a bejárati ajtót, ugyanakkor ebben a sértett megakadályozta azzal, hogy folyamatosan tolta befelé az ajtót. Amennyiben pedig a személy elleni jogtalan támadással közvetlenül fenyegető helyzet a sértett vonatkozásában nem állna meg, ugyancsak jogos védelmi helyzetet teremt a sértett magánlaksértés törvényi tényállását kimerítő magatartása.

[6] Miután a sértett észlelte a vádlott kezében a kést, az ajtót becsukta, azonban védence továbbra is a kívül lévő kulcsot kívánta megszerezni, ezért tolta kifelé az ajtót, amit a sértett megakadályozott. Amikor az ajtó egy pillanatra kinyílt, a vádlott nem tudhatta, hogy a sértettnek mi a szándéka – nem akar-e ismét a lakrészébe bemenni – ezért csapott ki hirtelen, mintegy a fenyegető háritást elhárítandó a késsel. Akár a vádlott személye, akár a javai elleni támadásnak tekinthető sértetti magatartás esetén a vádlott jogos védelmi helyzetben cselekedett, amelyre tekintettel a felmentésének van helye.

[7] Amennyiben a jogos védelmi helyzet ezen formájának megállapítását sem látja lehetségesnek a másodfokú bíróság, a védő álláspontja szerint a Btk. 22. § (3) bekezdésében írtak aggály nélkül megállapíthatók a vádlott javára, azaz a vádlott ijedtsége folytán lépte túl a jogtalan támadás elhárításához szükséges mértéket, ezért szintén a felmentésnek van helye.

[8] A büntetés enyhítését a védelem az enyhítő körülmények teljeskörű figyelembevétele és megfelelő súllyal történő értékelése mellett tartotta indokoltnak. Enyhítő körülményként kérte figyelembe venni a vádlott büntetlen előéletét, az eljárás során tanúsított együttműködő magatartását, a bűncselekmény méltányolható indokait, a bűncselekmény praeterintencionális jellegét, a jelentős időmúlást, a sértett felróható közrehatását és az alkalmoszerű elkövetést.

[9] Fentiek alapján a védő elsődlegesen büntetendőséget kizáró ok, másodlagosan büntethetőséget kizáró ok megállapítása mellett a vádlott felmentését, harmadsorban a kiszabott büntetés jelentős enyhítését indítványozta.

[10] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Be. 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyész bejelentésének megfelelően nem vett részt.

[11] A nyilvános ülésen a vádlott személyi körülményeiről nyilatkozott. A védő fellebbezését az írásban indokoltak szerint fenntartotta. tanúl sértett felszólalásában sérelmezte, hogy fájdalomdíjat nem kapott, kezének sérülése miatt nem tud dolgozni, finommotoros mozgásokra nem képes a jobb keze. A vádlott felszólalásában hangsúlyozta, hogy sajnálja a történeteket, több alkalommal bocsánatot kért a sértettől, amit a sértett nem fogadott el. Utolsó szó jogán nem kívánt nyilatkozni.

[12] A bejelentett fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[13] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletet a Be. 590. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A felülbírálat – a felmentésre irányuló fellebbezésekre tekintettel – teljeskörű, a Be. 590. § (2) bekezdés alapján kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésre, az indokolás helyességére és arra is, hogy az elsőfokú eljárásban sérelem nélkül érvényesültek-e az eljárási szabályok. Ennek eredményeként az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat betartva folytatta le, a bíró személyében bekövetkezett változásra tekintettel a Be. 518. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a tárgyalást a tárgyalás korábbi anyaga lényegének ismertetésével a 2021. november 5. napján tartott tárgyaláson megismételte. Nem sérültek a bizonyítás törvényességével kapcsolatos előírások, a vádlott, a tanúk és a meghallgatott szakértők figyelmeztetése törvényes volt, az arra adott válaszok a jegyzőkönyvekben rögzítésre kerültek. Az eljárási szabályok szerint ismertette mindazokat az okirati bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése szempontjából releváns adatokat tartalmaztak. Erre figyelemmel az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályja nem volt, ilyenre a felek sem hivatkoztak.

[14] Terhelt1 vádlott a nyilvános ülésen személyi körülményeiről nyilatkozott, így a másodfokú bíróság a Be. 561. § (3) bekezdés b) pont alapján az ezzel kapcsolatosan feltüntetett tények kiegészíthetők voltak azzal, hogy időközben klímaszerelő szakképesítést is szerzett, jelenleg is a régi munkahelyén dolgozik, havi jövedelme 133.000 forint, ezen felül üzemanyagkártyán járul hozzá a munkáltatója az utazási költségekhez. Havonta 37.500 forint albérleti díjat fizet, élettársával a párkapcsolata fennmaradt.

[15] Ugyancsak a vádlott személyi körülményei körébe tartoznak az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában a 8. oldal második bekezdésében rögzített elmeorvos-szakértői megállapítások, így azokat az ítéltábla – egyetértve a főügyészi indítványban foglaltakkal – a személyi részbe utalja, ezáltal az elsőfokú ítélet 3. oldalán Terhelt1 személyi körülményeit tartalmazó bekezdést a következőkkel egészíti ki:

„Terhelt1 vádlott nem elmebeteg, nem gyengeelméjű, szellemi hanyatlásban nem szenved, és olyan idegrendszeri kórképe vagy más össz-szervezeti károsodás sincs, amely tudatzavart állapotokkal járna. A cselekmény elkövetése idején sem szenvedett olyan kóros elmeállapotban, amely képtelenné tette volna arra, vagy korlátozta volna abban, hogy cselekménye következményeit, annak veszélyességét felismerje, vagy hogy a felismerésnek megfelelően cselekedjék. Eddigi életvezetése beilleszkedési problémákkal, a korai tárgyvesztések következményeivel, indulatkezelési nehézségekkel, kontrollvesztett állapotokkal, alacsonyabb konfliktustűrővel, fokozott önérzetességgel, és igazságkereséssel, valamint öntörvényűséggel, a morális és etikai főkrendszer fellazulásával jellemezhető. A disszociális vonásokkal színezett dependens személyiségéből fakadóan alkalmazkodási zavarok léphetnek fel, amelyek szorongásos tüneteket, feszültséget generálnak, ez pedig az alacsony frusztrációs toleranciája miatt szekundáren az alkohol káros használatához vezethet, amely az elfojtott indulatai korlátok nélküli kiélésébe torkoll. Az időszakos alkohol abúzusok még nem okoznak függőséget nála, nem járnak rövid vagy hosszútávú szövődménnyel. Az alkohol problémára belátása nincs, bagatellizálja a mértéket és az alkohol viselkedésére gyakorolt hatását”.

[16] A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, a tényállás alapos és hiánytalan felderítése érdekében valamennyi, az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen bizonyítékot beszerzett, és a tárgyalás anyagává tette mindazokat a bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése körében releváns adatokat tartalmaztak, azonban a megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás részben hiányos. A megalapozatlanság kiküszöbölhető volt a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján.

[17] Ennek megfelelően az ítéltábla az elsőfokú ítélet

[18] – 3. oldalán a tényállás ötödik bekezdését az utolsó mondatot követően kiegészíti azzal, hogy „A sértett támadó magatartást nem tanúsított.”

[19] – a 4. oldalon az első bekezdés utolsó mondatát akként pontosítja, hogy „Terhelt1 vádlottnak azonban egy pillanatra sikerült résnyire kinyitnia az ajtót, és azon keresztül a jobb kezében tartott késsel egy alkalommal a sértett kilincset fogó keze felé csapott, és megvágta annak a kilincset lefelé nyomó jobb kezét csuklótájékon”.

[20] A kiegészítések egyrészt tanúl tanúvallomása, másrészt a vádlott és a sértett egybehangzó vallomása, valamint a kamerafelvételek alapján voltak tehetők.

[21] A fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 592. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 593. § (3) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletesen számba vette a rendelkezésre álló bizonyítékokat, azokat az iratoknak megfelelően ismertette. A vádlott, valamint tanúl és tanú2 tanúk tárgyaláson és nyomozás során tett vallomásait egyenként, és összefüggéseikben is értékelte. A vádlott lakószobája előtt zajló eseményt – a vádlott és a sértett eltérő előadására tekintettel – a tárgyaláson jelenlévő igazságügyi orvosszakértők jelenlétében a történet bemutatásával igyekezett tisztázni. A sértett által elszenvedett sérülés gyógytartama, annak maradandó fogyatékossgot eredményező jellege az orvosszakértői vélemény – mely a tárgyaláson a szakértők meghallgatásával volt kiegészíthető – alapján aggálytalanul rögzíthető. A tényállást egyebekben a helyszínelésről készült jelentés, a vádlotról készült elmeorvos-szakértői vélemény, továbbá az egyéb okirati bizonyítékok alapján volt megállapítható.

[23] A vádlott az eljárás során mindvégig arra hivatkozott, hogy a lakószobájában a vele szemben támadóan fellépő sértett magatartása miatt, mintegy a sértettel szembeni védekezésül vette magához a kést. Az elsőfokú bíróság a folyosóról készült kamerafelvételen látható, az ügy elbírálása szempontjából releváns történések pontos rögzítésével, a látottak részletes elemzésével indokolta meg, hogy a vádlott vallomásával szemben miért a sértett által elmondottak alapján állapította meg a tényállást. A kamerafelvételen jól látható kézmozdulatokkal kísért beszélgetésből levonható az a következtetés – amit a vádlott és a sértett is megerősített, azonban a vita tárgyát mindketten másként jelölték meg – hogy a vádlott és a sértett egymással valóban vitatkoztak, majd a sértett – közben folyamatosan magyarázva – követte a lakószobájához induló vádlottat, azonban a felvételen az is látható volt, hogy a sértett – a karja mozgásából kivehetően – a vádlott lakószobájába csak az ajtónyílásig lépett be, támadó vagy támadásra utaló magatartást nem tanúsított, a szobába

történő beljebb hatolásra kísérletet sem tett. A vádlott és a sértett egybehangzó vallomása alapján volt rögzíthető a tényállásban, hogy a sértett azt követően csukta be a lakószoba ajtaját, amikor a vádlott a kést magához vette. Az ajtó becsukásának mozzanata a kamerafelvétel alapján szintén felismerhető volt, mint ahogyan az is, hogy a sértett az ajtó vádlott általi kinyitását a kilincs határozott szorításával, ezáltal az ajtó erőteljes visszahúzásával akadályozta meg. Mindez cáfolja azt a vádlotti védekezést, hogy a sértett akart volna mindenáron a vádlott lakrészébe bemenni, vele szemben erőszakkal fellépni, azonban jól láthatóan a vádlott volt az, aki a sértett verbális magatartását megelégtelve vele szemben erőszakosan akart fellépni. A sértett ezt kívánta megakadályozni, tartva attól, hogy a vádlott a kezében lévő kést használni fogja. A sértett kezének megvágásának pillanata is érzékelhető volt a felvétel alapján abból a mozdulatból, hogy a sértett másik kezével fogott rá a kilincsré, és közben helyzetet is változtatott, a sérülést pedig a jobb karja alatti vértócsa képződése mutatta. Mindezek alapján tehát az elsőfokú bíróság helytállóan a sértetti előadás alapján vont következtetést a történésekre, és állapította meg, hogy a vádlottal szemben a sértett nem intézett jogtalan támadást, azzal közvetlenül fenyegető helyzet sem állt fenn.

[24] Összességében rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletesen számba vette a rendelkezésre álló bizonyítékokat. Nyomon követhető és ellenőrizhető módon megindokolta, hogy a megállapított tényeket mi alapján találta bizonyítottnak, az indokolás a perrendi szabályoknak megfelelő. Mérlegelő tevékenysége nem állt ellentétben a logika szabályaival, teljeskörű volt, ténybeli következtetései okszerűek. A bizonyítékok mérlegelése nemcsak formailag volt szabályos, hanem annak helyességével szemben tartalmilag sem támasztható alapos kétség. Mindebből az is következik, hogy a felülmérlegelési tilalom értelmében, megalapozott elsőfokú tényállás és az indokolási kötelezettség teljesítése esetén nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére.

[25] Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést Terhelt1 vádlott bűnösségére, a cselekmény jogi minősítése is helyes, az elsőfokú bíróság jogi érvelése a bírói gyakorlatot tükrözi.

[26] A fentebb kifejtett indokok alapján az elsőfokú bíróság törvényesen rögzítette azt is, hogy a vádlott a cselekmény elkövetésekor felé irányzott támadás, illetve az azzal közvetlenül fenyegető helyzet hiányára tekintettel nem volt jogos védelmi helyzetben, így a védő ennek megállapítására irányuló fellebbezése sem vezetett eredményre. A védő érvelése elsődlegesen a szituációs jogos védelem megállapítására irányult. Álláspontja szerint – nem vitatva az elsőfokú bíróságnak az éjszaka fogalmára vonatkozó magyarázatának helyességét – a 22:28 órakor kifejtett magatartás vonatkozásában az éjszakai elkövetés megállapítható, miután ez az időpont az adott helyen – ahol a vádlott és a sértett is lefekvéshez készülődött, a többi lakó pedig már aludt – az éjszakai nyugalomra használt időnek tekinthető, így nincs annak akadálya, hogy az események éjszakai elkövetése megállapítható legyen. A Btk. 22. § (2) bekezdés b) pontjának ba) pontja értelmében a jogtalan támadást úgy kell tekinteni, mintha az a védekező életének kioltására is irányult volna, ha az a lakásba éjjel történő jogtalan behatolás. Jelen esetben a szituációs jogos védelem megállapítása nem csupán az elsőfokú bíróság által helyen kifejtett éjszakai elkövetés hiányában, hanem alapvetően azért nem nem lehetséges, mert nem volt a vádlott ellen irányuló jogtalan támadás, illetve azzal közvetlenül fenyegető helyzet. A Btk. 22. § (2) bekezdése is – csakúgy, mint a 22. § (1) bekezdése – kifejezetten jogtalan támadásról szól, és éppen ebből, a hivatkozott törvényhely (1) bekezdésének rendelkezésével azonos szóhasználatból következik, hogy a jogos védelemnek e kiemelt és megdönthetetlen vélelemmel összekapcsolt esetei is kivétel nélkül feltételezik a jogtalan támadás megvalósulását [BH2018. 103. [25] pontja]. A jogtalan támadás rendszerinti erőszakossága és az elhárítás kényszerűsége ezekben az esetekben is előfeltétele a védekezés jogszerűségének (4/2013. BJE határozat 2. pontja). Miután a sértett

részéről jogtalan támadás nem irányult a vádlott felé – mint ahogyan az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette: verbális agresszió túl más erőszak nem volt megállapítható – a jogos védelem Btk. 22. § (1) és (2) bekezdésében szabályozott formája sem volt megállapítható, és ezáltal annak a (3) bekezdés szerinti ijedtségből vagy menthető felindulásból való túllépéséről sem lehet szó. Erre figyelemmel a Btk. 22. § (1), (2) és (3) bekezdésében foglalt büntetendőséget és büntethetőséget kizáró okra alapozott felmentésre irányuló védelmi fellebbezés nem vezetett eredményre.

[27] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy az igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez. A bíróság feladata az ítélezés során a megadott büntetési tételkeret között olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és személyi társadalomra veszélyességére is.

[28] A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A bűncselekmény elkövetőivel szemben kiszabott büntetés nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is. A büntetés kiszabásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia.

[29] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásakor értékelhető körülményeket csaknem hiánytalanul feltárta, azonban az enyhítő körülményeket nem kellő súllyal értékelte. A másodfokú határozat meghozataláig eltelt idő további enyhítő hatása, a vádlott büntetlen előélete, rendezett életvitele, az egyetlen csapással megvalósított bűncselekmény, valamint a bekövetkezett eredmény vonatkozásában a gondatlanság, továbbá a sértett jelentős közrehatása nyomatékos enyhítő körülményként értékelendő. Az így kiegészített bűnösségi körülmények megfelelő értékelésével a vádlottal szemben a jelentős tárgyi súlyú bűncselekmény miatt kiszabott, a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértékű ugyan elmaradó büntetés mértéke kissé eltúlzottnak tekinthető, a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottal szemben a törvényi minimumban meghatározott tartamú büntetés is kellően biztosítja a büntetési célok megvalósulását, az szükséges, de elegendő mértékű is e célok eléréséhez, ezért a vádlottnak és védőjének a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezése eredményre vezetett.

[30] A két évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztés büntetésre tekintettel a másodfokú bíróság a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján vizsgálta annak lehetőségét, hogy a büntetés célja a szabadságvesztés büntetés végrehajtása nélkül elérhető-e.

[31] A Btk. 85. § (1) bekezdése alapján a szabadságvesztés végrehajtásnak felfüggesztése nem kerül ellentétbe az általános megelőzés követelményével, de fokozottan érvényesül a speciális prevenció. Terhelte vádlottnak a jelen eljárás tárgyát képező cselekmény elkövetése utáni rendezett személyi körülményei, életvitele – a bűncselekmény elkövetése óta is ugyanazon munkahelyen dolgozik, ellene újabb büntetőeljárás nem indult, párkapcsolata jelenleg is fennáll – valamint a tárgyaláson tanúsított őszinte megbánó magatartása arra engednek következtetni, hogy a jövőben törvénytisztelő életmódot kíván folytatni. Végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabásával ez a kedvező irányba mutató társadalomba beilleszkedési folyamat szakadna meg.

[32] A Bkv. 55. számú kollégiumi vélemény szerint a próbaidő tartamának meghatározásánál, ha az elkövető személyi körülményei kedvezőek, előtérbe kerülnek a bűncselekmény elkövetésének körülményei: a bűncselekmény jellege, a bűnösség foka, a bűncselekmény indítéka, az elkövetőnek a bűncselekmény elkövetése után tanúsított

magatartása, továbbá a sértetti közrehatás, amely jelen esetben jelentős volt. Mindezeket a körülményeket elsősorban az egyéni megelőzés szempontjából értékelve határozta meg a másodfokú bíróság a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdés alapján a próbaidő tartamát.

[33] A Btk. 102. § (1) bekezdés értelmében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes.

[34] A büntetett előélethez fűződő hátrányok alóli előzetes mentesítés kivételes, mérlegelésen alapuló, rendkívüli jellegű intézkedés. A felfüggesztés feltételeinek fennállása nem jelenti automatikusan az érdemesség meglétét is. Az ítélkezési gyakorlat szerint az érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, az elkövetés körülményeit és annak indítóokát összevetve kell értékelni [BJD 9986.], de jelentősége van a terhelt által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyának és a cselekmény jellegének is [BH1983.221.]. A bíróság által a büntetés kiszabása körében már értékelt, és a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését alátámasztó körülmények az érdemességet megalapozhatják [BJD 8779.], de egyben ki is zárhatják. A már értékelt körülményeknek az érdemesség vizsgálata során történő ismételt figyelembevétele tehát a kétszeres értékelés tilalmát nem sérti. Az eljárás adatai, különösen a bűncselekmény jellege – a személy elleni erőszakos bűncselekmény – alapján az ítélőtábla álláspontja az, hogy az előzetes mentesítésre való érdemesség Terhelt1 vádlott esetében nem állapítható meg.

[35] Az ítélőtábla felhívja Terhelt1 vádlott figyelmét, hogy a Btk. 87. § b) pont értelmében a felfüggesztett büntetést végre kell hajtani, ha az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

[36] A törvényszék a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatáról törvényesen rendelkezett, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezés is törvényes, azt csak a másodfokú eljárásban megváltoztatott büntetés következtében kellett pontosítani akként, hogy a rendelkezés a büntetés végrehajtása esetén alkalmazandó.

[37] A végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabására tekintettel a másodfokú bíróság mellőzte a vádlottal szemben kiszabott közügyektől eltiltás alkalmazását, miután annak Btk. 61. § (1) bekezdésében írt feltételei már nem állnak fenn.

[38] Az elsőfokú ítélet az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező további kérdésekben – így az eljárás során lefoglalt bűnjelekkel kapcsolatos rendelkezések, a bűnügyi költség megfizetésére kötelezés vonatkozásában – is törvényes, azonban az eljárás során lefoglalt kés – amelynek mint az elkövetés eszközének a Btk. 72. § 1) bekezdés a) pontja alapján történő elkobzását helytállóan rendelte el az elsőfokú bíróság – lefoglalásának megszüntetésére a Be. 320. § (1) bekezdésben foglalt feltételek hiányában nem kerülhet sor, így azt mellőzte a másodfokú bíróság.

[39] tanúl által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését is az eljárási szabályoknak megfelelően utalta a törvényszék egyéb törvényes útra, mely rendelkezés a Be. 560. § (1) bekezdés 1) pontján alapul. Jelen esetben ugyanis a büntetőjogi felelősség megítélésén kívül eső, kizárólag a polgári jogi igény érdemi elbírálását szolgáló bizonyítás elvégzése lenne indokolt, amely a büntetőeljárás jelentős elhúzódását okozná.

[40] Az ítélet rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontban meghatározott, a Be. 184. § (2) bekezdés szerinti személyes adatok közül Terhelt1 vádlott lakcímére és tartózkodási helyére vonatkozó adatokat helyesbítette, miután lakcíme megváltozott, az elsőfokú ítélet rendelkező részében feltüntetett tartózkodási helye pedig megszűnt.

[41] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla - a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 606. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező rész szerint megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[42] A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2022. december 1.

A Fővárosi Törvényszék 2022. április 5. napján kihirdetett 43.B.603/2020/25. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.166/2022/9. számú ítélete folytán 2022. december 1. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. december 1.

Dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: